

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΡΕΦΕΝΣ

Φορολογικό πιστοποιητικό: πρώτα συμπεράσματα από την εφαρμογή του

ΚΡΙΣΤΟΦ ΠΑΟΥΛΟΥΣ:

Το κούρεμα πρέπει να γίνει το συντομότερο δυνατόν

ACCOUNTANCY
GREECE

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ag

10

Δρ. ANDREAS BERGMANN

Πρόεδρος του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα (IPSASB) της (IFAC)

**Η εφαρμογή των ΔΛΠ στον δημόσιο τομέα
βραχίονας των αλλαγών που απαιτούνται**

Η ύφεση έχει κινητοποιήσει τους μελετητές αλλά και τους εκδότες, με αποτέλεσμα την έκδοση πολλών βιβλίων που προβληματίζονται για το σήμερα και το αύριο

Η ΠΟΛΥΠΛΟΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΓΙΑΝΝΗΣ Ν. ΜΠΑΣΚΟΖΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ

Η οικονομία εμφανίζεται να είναι μια περισσότερο πολύπλοκη υπόθεση απ' ό,τι οι οικονομολόγοι νομίζουν. Η σημερινή κρίση έχει κάνει τους διανοητές της οικονομικής σκέψης ανήσυχους, αφού συνεχώς εκτίθενται με τις προβλέψεις τους ή με τα ανεπιτυχή προγράμματα που προτείνουν για την έξοδο από την ύφεση. Είναι χαρακτηριστικό ότι δεκάδες εγχώριοι οικονομικοί παράγοντες, πρώην υπουργοί, τραπεζίτες, μάνατζερ, σε βιβλία που εξέδωσαν από το 2009 και μετά διατύπωναν προβλέψεις που όλες ακυρώθηκαν στην πράξη. Ο Γιάννης Παπαδογιάννης, στο μελέτημά του με τίτλο *Ηθο εσοποτικός* και υπότιτλο *Ο μύθος του ορθολογικού ανθρώπου και η χαστική πραγματικότητα* (εκδόσεις Παπαδόπουλος), προσπαθεί να δει πού βρίσκεται το λάθος των οικονομολόγων, τι είναι αυτό που τους έκανε να μην δουν τις επιπτώσεις της κρίσης από το 2007 και μετά και γιατί δεν μπόρεσαν έστω να προτείνουν μέτρα που θα μείωναν την καταστροφική της δύναμη ενώ θα δημιουργούσαν τις βάσεις για μια αντίστροφη πορεία. Μήπως τελικά η ίδια η επιστήμη των οικονομικών αποδείχτηκε πολύ άκαμπτη, αγκυλωμένη στην υπεροψία των οικονομικών μοντέλων και στη βεβαιότητα των μάνατζερ και των «παικτών» που καθοδηγούσαν τις μεγάλες αγορές του κόσμου;

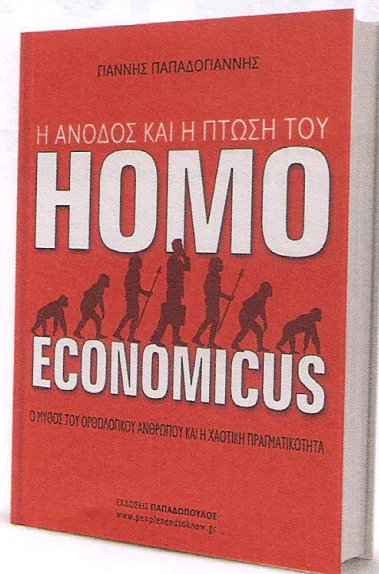
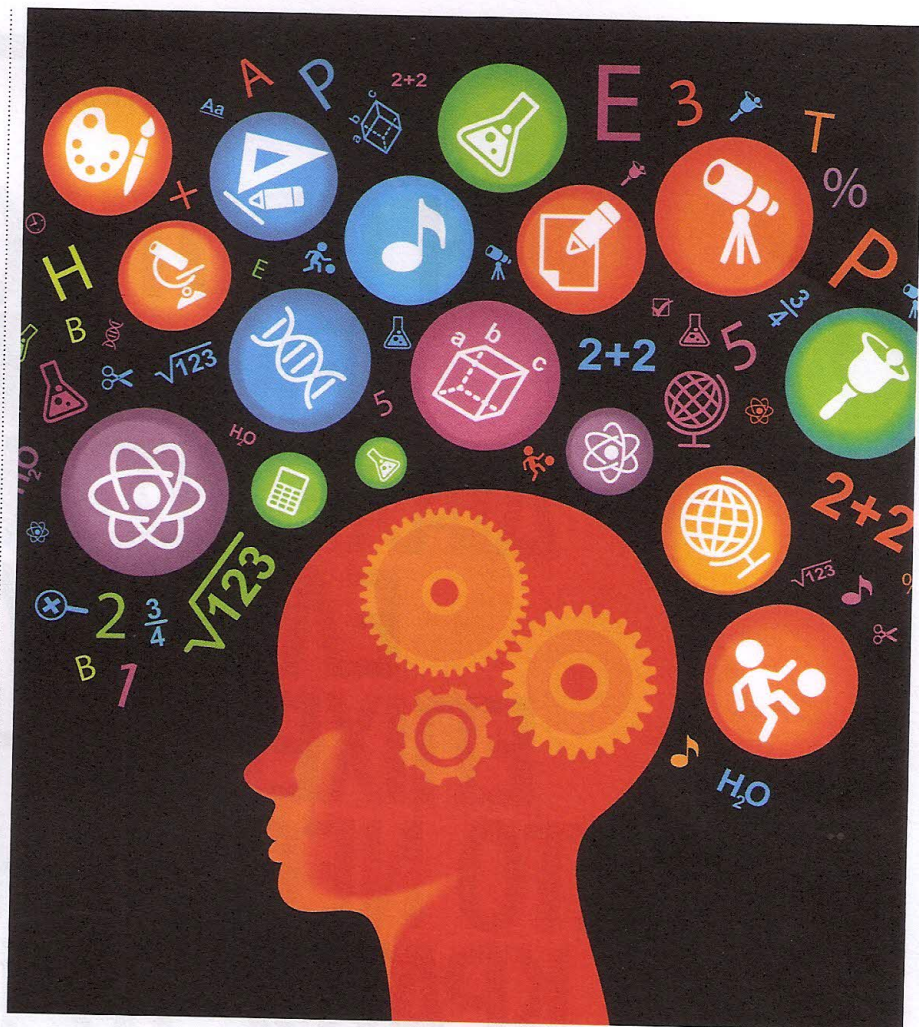
Όπως επισημαίνει ο συγγραφέας, τα οικονομικά δεν μπορεί να είναι μια άκαμπτη επιστήμη παρόμοια με αυτή των φυσικών επιστημών, όπου τα ίδια δεδομένα οδηγούν στα ίδια αποτελέσματα. Και αυτό δεν γίνεται για τον απλούστατο λόγο ότι μεσολαβεί ο παράγων άνθρωπος και κοινωνία. Η ελεύθερη επιλογή, οι διαμορφωμένες πολιτικές και κοινωνικές σχέσεις, η ψυχολογία καθενός λαού, η κουλτούρα του, η διαφορετική διαχείριση των εννοιών (π.χ. της δικαιοσύνης) είναι στοιχεία που δεν χωρούν στις οικονομικές εξισώσεις.

Στο τρίτο και πιο ενδιαφέρον τμήμα του βιβλίου αναλύονται όλοι οι παράγο-

ντες που η σκληρή οικονομική επιστήμη δεν λαμβάνει υπόψη της. Γίνεται αναφορά στη νευροεπιστήμη, την ψυχολογία, την ανθρωπολογία, τη βιολογία, δηλαδή στις επιστήμες που εξετάζουν το ευμετάβλητο και την πολυπλοκότητα των ατόμων αναδεικνύοντας ότι ο άνθρωπος, ο homo sariens, παραμένει ένα αινιγματικό πλάσμα και ότι ο homo economicus που κατασκεύασαν κυρίως οι θεωρητικοί της νεοκλασικής οικονομίας δεν είναι παρά ένα ψευδές είδωλο της πραγματικότητας. Ο συγγραφέας κλείνει το μάτι στη συμπεριφορική οικονομία, ένα κομμάτι της οικονομικής επιστήμης που μένει στην αφάνεια και που μελετάει τη συμπεριφορά του ανθρώπου σε σχέση με τις οικονομικές αποφάσεις. Επίσης προτείνει να ξαναδούμε τη συμπεριφορική χρηματοοικονομική, έναν τομέα μελέτης που αναγνωρίζει ότι τα άτομα είναι γενικά «μη άριστοι λήπτες αποφάσεων», φαινόμενο που επηρεάζει τις επενδυτικές - οικονομικές τους αποφάσεις. Στον επίλογο του βιβλίου ο καθηγητής Χρήστος Αλεξάκης αναφέρεται μάλιστα στη νευροοικονομική, ένα διεπιστημονικό πεδίο που προσπαθεί να αντιληφθεί πώς λειτουργεί ο άνθρωπος στη φάση λήψης μιας οικονομικής απόφασης.

Ο συγγραφέας πιστεύει ότι ζούμε σε μια εποχή που δεν χρειάζονται βεβαιότητες. Η ανθρωπότητα έχει παράγει πολλά αγαθά και αξίες, αλλά κανείς δεν μπορεί να της υποσχεθεί ότι με αυτόματο τρόπο αυτά θα συνεχίσουν να υπάρχουν και να αυξάνονται. Η πρόοδος που έχει επιτύχει ένα τμήμα του κόσμου χρειάζεται να διαχυθεί και στο υπόλοιπο για να μπορέσει ο πολιτισμός να συνεχίσει να υπάρχει. Για να γίνει κάτι τέτοιο οι πλούσιες χώρες πρέπει να αναγνωρίσουν ότι οι επιτυχίες τους που εδράζονται και σε μη κολακευτικές πράξεις (αποικιοκρατία, πόλεμοι, εκμετάλλευση λαών κ.λπ.) και μέρος των αμφιλεγόμενων κερδών τους πρέπει να επιστρέψουν υπό μορφή μερισμάτων στα πιο αδύναμα μέλη της διεθνούς κοινότητας.

Γιάννης Παπαδογιάννης

*Η άνοδος και η πτώση του
Homo Economicus*

*Ο μύθος του ορθολογικού ανθρώπου και η
χαστική πραγματικότητα*

Εκδόσεις Παπαδόπουλος, σ. 382